



szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor. — fil.
Fél évre	4 kor. — fil.
Negyed évre	2 kor. — fil.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily
rásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez
küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó
Podhradszky Emil.

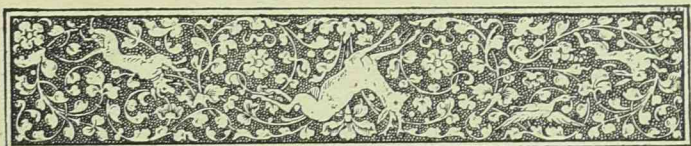
Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak
helye 20 fil. Ajánlközásoknál eladás vételnél
minden szó után előre beküldendő 4 fil.
Nagyobb s többszöres hirdetményeknél mér-
sékelt díjak egyezség szerint.

VIII. évfolyam.

Szászsebes, 1904. Február 14.

20. szám.



Erdőpásztor, erdőkerülő és erdőszolga.

A panaszok, hogy az erdészeti altiszti sze-
mélyzetet nagyon sokan az őt nagy-
fontosságú közgazdasági ténykedése
folyán méltán megillető megbecsülésben nem
részesítik, hanem egyenesen ócsárolják, gyaláz-
zák és lenézik, nem hogy szünőfélben lennének,
hanem ellenkezőleg folyton szaporodnak. Ebben
az elbánásban pedig nem csak a műveletlen
köznép, hanem a magukat az intelligenciához
tartozóknak vélő egyes uriemberék is részesítik,
természetesen csak az olyanok, kik éppen ezzel
árulják el legjobban, hogy nem érdemesek
intelligenseknek neveztetni. Mert az intelligencia
éppen abban nyilvánul, hogy éppen úgy meg-
becsül mást, mint a hogy magát mások által
megbecsültetni kívánja. A valóban művelt ember
ugyanis mindenkivel szemben előzékeny, barát-
ságos, a társadalmi érintkezésben udvarias és
nem hogy mást megalázni iparkodna, hanem
ellenkezőleg még nagyobb megtiszteltetésben is
szereti részesíteni embertársát, mint a milyen
talan a valóságban migilletné. De nem csak az
ugynevezett intelligens, de minden okos ember
is mindig azt tartja szem előtt, hogy aki mást
megbecsül, maga magát becsüli meg. A dolog
pedig abban találja magyarázatát, hogy az ilyen

emberek nem elég értelmesek arra, hogy vala-
kinek a társadalmi állását, egyéniségének becsét
kellően mérlegelni és ehhez képest megfelelően
meg is becsülni tudnák.

Nehogy pedig bárki is azt higgye, hogy
mikor ezeket írjuk, rémképeket látunk, vagy
hogy az igazi tényállást elferditve valótlan dol-
gokat tárunk a nyilvánosság elé, vagy végül
hogy szándékunk lenne akár magunknak illeték-
telen jogokat az erdészeti vagy vadászati altiszti
személyzet részére követelni, avagy pedig őket
ilyenek követelésére buzdítani. Mindezek annyira
távol állanak tőlünk, mint Makó Jeruzsálemtől.
Ellenkezőleg éppen lapunk volt mindig az, mely
szerénységre, a felsőbb hatóságok iránt való
tiszteletre és engedelmességre intette olvasóit s
óvá intette őket az emberi társadalomba egyéb-
ként is már nagyon befészkelődött és szinte
kóros alapottá fajult nagyzási hóborttól s tenni
fogjuk ezt a jövőben is, mert az emberek leg-
főbb erényének a szerénységet tartjuk.

Ennek a szigorú elvünknek ellenére azon-
ban még sem térhetünk ki az elől, hogy az
erdészeti vagy vadászati altiszti állás ellen egye-
sek által elkövetett túlkapásokat szóvá ne tegyük
s ha azokat egyenesen nem is ostromozzuk, leg-
alább az ilyen túlkapókat vagy kiemeljük tudat-
lanságuk vagy téves felfogásaik homályából,
vagy pedig a jobb tudásuk ellenére elkövetett
hencegésüket kissé lehütsük.

Az alkalmat ezeknek a soroknak meg-
írására egy hozzánk érkezett panaszos levél

szolgáltatta, mely panaszát egyebek közt a következőkben terjeszti elénk:

»A múlt hó 31-én egy csupa intelligens emberekből álló társaság a mi báli meghívásunkból kiindulva heves vitát folytatott. A vita tárgyát a mi báli meghívónkban használt »erdőaltisztek« szóciska képezte. mert szerintök mi azt nem jogosan, hanem csak nagyzási hóbortból használtuk s midőn ezt a véleményt valaki az ott lévők közül nem állhatván közbeszólt, megkezdődött a heves vita, melynek végeredménye mégis csak az lett, hogy erdőpásztornál, erdőkerülőnél és erdőszolgánál egyéb nincs, tehát erdőaltiszt egyáltalában nem létezik. Megjegyzem, hogy a társaság állami tanítókból és jó módu iparosokból állt.«

Ennyit közöl velünk a dolog lényegére nézve lapunk egyik tisztelt barátja s közléseért köszönetünket nyilvánítjuk neki, mert ez által módot és alkalmat nyújtott nekünk arra, hogy az illető intelligens (?) urak ilyen fonák felfogásának a jövőre nézve útját álljuk s őket nagy tévedésük felől felvilágosítsuk.

Ezt nagyon könnyen megtehetnők egyszerűen magára az erdő törvényre hivatkozva, mely elkülönítve egymástól említi az erdőöröket és erdőszolgákat s míg ez előbbieknél megfelelő szakképzettséget, tudniillik az erdőőri szakvizsga letételét követeli, addig az utóbbiaknál csak a szabályszerű életkort és fedhetlen előéletet köti ki feltételül s még csak az írás és olvasás vagy a hivatalos magyar nyelv tudását sem kívánja

meg tőlük, tehát nyivánvalóan olyan szerepkört szánt nekik, a mely távol áll minden szellemi foglalkozástól, míg ellenben beosztja ezt az erdőöröknek. Tehát maga az erdő törvény széles határvonalat szab a kétféle osztály között s megdönti a vitatkozó tudós uraknak azt az állítását, hogy csak erdőpásztorok, erdőszolgák és erdőkerülők léteznek. Az erdőőr éppen a tisztviselő és szolga közé van sorozva, valamint a káplár, főhrer, őrszemeszt a tiszt és a közember közé s valamint hogy ezek altisztek, azonképen ezt a jelzést az erdőöröktől sem lehet és nem szabad elvitatni.

Hogy azonban a vitatkozó uraknak semmi kétségük sem maradjon fenn az erdőörök altiszti minőségére nézve, álljon itt néhány idézet abból a szabályrendeletből, melyet a m. kir. ministerium az állami alkalmazottak részére kiszotgállatandó pótlékok tárgyában a múlt év végén kibocsátott. Ebben a szabályrendeletben egyebek közt ezt találjuk:

»E. Az állami altiszteknél és szolgáknál.

10 §.

... valamint az állami erdészetenél az állami kezelésbe vett községi erdőknél és az erdőőri szakiskoláknál alkalmazott főerdőöröknek és famesztereknek stb.

11 §.

c. , . . . az állami erdészetenél, az állami kezelésbe vett községi erdőknél és az erdőőri szakiskoláknál alkalmazott erdőöröknél és faraktáröröknél, — Budapest és a magyar korona országain kívül alkalmazott szolgák stb. . . . »



Pavelka, a tudományos.

A Budapesti Napló után.

Pavelka doktor ur arra ébredt föl éjjeltájban, hogy valaki a mellén ül. Vagy talán a macska bár az nem lehet olyan rettenetes nehéz, hogy majd megfulladt alatta. Felült, gyertyát gyújtott, nagyokat sóhajtott s miután hiába nézett körül, hogy hol lehet az, aki a mellére telepedett, letörülgette az arcáról a verejtéket az inge ujjával és azt mondta az időközben szintén fölébredt asszonynak:

— Nekem befellegzett. Barátocskám, nekem már lőttek. Doktor vagyok, nem áráthatom magamat, mint más ember. S a többi doktor se tehet bolonddá, mert a szemükbe kacagok. Hogy kétszer kettő négy, az bizonyos. Ugy-e? Nohát még ennél sokkal bizonyosabb az, hogy szívbajos vagyok. Minden szimptoma passzol.

Megáll a szívverés. Tudod miért. Mert a szívatyuban rossz a dugasz. Nem képes szertelökni a vért. Szor-tyog, mint a mi ugynevezett tűzoltóinknak a szívatyuja. nem működik az illendő precizitással. S az ember el-fulad, ha idejében meg nem indul újra a masina benne, hát kapkod, kapkod levegő után s azután meg-gebed. S a masina napról-napra kopik. Eszi a betegség s egyszer csak végem lesz. Talán itt melletted vagy valahol künn a községekben, ahol gyógyítani akarok s meghalok magam. Ez zikher. Barátocskám, jól teszed, ha elkészülsz arra, hogy egyszer csak hirtelen, amikor legkevésbé várod, egyedül maradsz. Ugy ám. Egyik pillanatban még kacag az ember ezzel a betegséggel s a másokban hanyattvágja magát s még rug egyet-kettőt és vége neki.

Az asszony visszafeküdt a párnára s csak annyit dunnyogott oda az urának:

— Nono.

Pavelka ur erre méregbe jött.

— Mi az a: nono? Az orvos mondja neked ezt,

Tehát ez a ministeri rendelet is mindenütt elkülöníti az erdőőröket a szolgálótól s így maga a ministerium sem sorozza őket a szolgálók, hanem az altisztek közé, már pedig ha az illető intelligens uraknak igazságuk lenne, azt az igazságot ezekben az elősorolt rendelkezésekben is bizonyosan megtalálnók.

Figyelmeztetésül az illető uraknak álljanak itt a Szentírás szavai, melyeket legalább a tanítóknak ismerniök kellene: »Adjátok meg a császárnak, a mi a császáré és a mi az Istené, az Istennek.« szóval adjuk meg mindenkinek azt, a mi őt méltán és jogosan megilleti!



A szarvas,- dâm- és özvad és ezek okszerü kezelése.

Irta: Vihar Győző. — (Folytatás.)

Etetőhely különben több is berendezhető; a széna és szalmanemü tápot adjuk a vadaknak is közönséges juhászlokból, a gabona és a gyümölcsnemü összeaprogatott takarmányt pedig ugyanilyen szóó-féle vályukból, melyek fenyőgaly, szalma vagy náddal bevont fedelü alkotmány alatt helyezhetők el kisebb-nagyobb alakban, kevesebb vagy több számban.

Az etetők környékét hintsük föl jó vastagon homokkal, épütsünk oda bármily igénytelen kunyhót les helynek, hogy a vadat mindenkor megfigyelhessük, ellenőrizhessük, összeszámlálhassuk és a honnan eset-

leg a csenevész, a sérült, beteg s a fölösleges számu egyedek időről-időre le is lőhetők.

Egészen apró, földött takarmányjászlak fölállításának különösen nagy és tartós havazások, kérges hóállás esetén s ott, hol nagy a vadnak a járása, van értelme de sőt ilyen alkalmakkor és helyen nagyon gyakorlatias: ha még egyes széna kötegek egyik-másik terebélyesebb fa védelme alatt, ennek tövéhez lenyuló egyes ágaihoz erősíttetnek, természetesen a kívánalomhoz mért magasságban.

A fő etető helyeken elkerülhetlenül szükséges nyalatók, szóók felállításáról is gondoskodni. Erre a célra elégséges, ha például az etető vályúkba helyezzünk el egy-egy darab kősót; de egyébként a nyalatókat úgy szokás, készíteni, hogy 10—20 négyzetméter, esetleg még nagyobb térséget is eltisztítunk, azt jó mélyen fölsaraboljuk és gazdagon meghintjük homlokkal, hogy a csapásokból a keresettség, a látogatottság legott szembeszökjék, azután ennek a térségnek közepén, körülbelül 1 négyzetméter területen a földet 0.5 méter mélyen kihánjuk s a hányást szétteregetjük, az ür oldalfalait pedig ellátjuk egészen ép tölgyfa kerettel és a keret közepét azután kissé kúpos alakban ki- és föltöltjük, minden kavicsból, fahulladéktól s egyéb piszoktól és szeméttől finom, apró lyukú rostán át megtisztított, de egyébként erős tapadási képességgel bíró agyag és ennek $\frac{1}{4}$ -ed rész arányában őrlött só keverékével, mely keverékhez ha még ánizsmagot, vagy némelyek szerint viola gyökeret is keverünk, akkor nagyban fokozzuk a nyalató keresettségét.

A nyalatók körül leshelyek is berendezhetők, melyek a sikert még kedvezőtlen szél esetén is biztosítani hivatvák, ha azok magasan, fákon készíttetnek el, a honnan — miként a cserkészösvényekről is — a téli takarmányozáshoz való előkészületek alkalmi idejében a vén szarvas,- valamint a vén dâmsuták, de

nem az urad. Az orvos, aki ha idegen ember volna a férjed, hát félrehívna a másik szobába s lelkiismeretesen azt mondaná neked: — Nagyságos asszonyom, legyen elkészülve a legrosszabbra is. Kedves férje igen rossz bőrben van s nincs kizárva, hogy hamarabb veszi magához az Ur, mint ahogy gondolnók. Ezt mondanám.

— Én meg venném a seprőt s addig ütném azt a számár fejedet . . .

— Ütnéd? Hát minek ütnéd? Azzal nem lenne jobban az urad. Barátocskám, a tudományt nem lehet seprővel elnémitani. A tudománynak ilyen esetekben kötelessége az igazmondás. Végre is az illető esetleg még nem végrendelkezett vagy rosszul végrendelkezett. Teszem fel, érvényben van még egy olyan testamentum, ami kitagadja a fiát, akivel haragban volt. Meg nem semmisítette, mert hát gondolta: minek? Van még rá idő. Az emberek olyan ostobák, hogy mindig azt hiszik, hogy van még idejük. Vagy teszem fel, valami színésznőnek testált el holmit, akivel pedig

már nincs viszonya. Minden megtörténhetik. Azért kötelessége az orvosnak, hogy a hozzátartozókat lelkiismeretesen értesitse a eshetőségekről. És idejében, mint ahogy én idejében megmondom neked, hogy készülj el arra, hogy egyszer csak az öreg Pavelka itthagj

Az asszony felkönyökölt s mérgesen kiabált rá az emberre.

— Te Pavelka, éjszaka van. Hagyj engem aludni a számárságaiddal. Amit az isten rendel, hát az beteljesedik s a te tudományod fakovát se ér azzal szemben. Hát hagyd te csak papolni a papot.

— Mit ért az emberi szervezethez a pap? Mint orvos mondom. . . .

Most már felült az asszony az ágyban s az ura szemei közé nézve, elhallgattatta azt egy intéssel és ő beszélt.

— Hát mint orvos se igen beszélj. Én tudom, hogy micsoda orvos vagy. Ha nem lenne gazdaságunk is, már mint az én gazdaságom, ha nem tartanék

az őzbakakok, a fölösleges, a meddő vagy csenevész őzsuták és kivételképen mindezek fölös borjai is jól lelőhetők.

Ez az időtáj november hónapja lévén s így a dām vadak nászideje: ezzel az alkalommal a hónap közepéig a dām bikák is lőhetők.

Egyébként pedig a szarvasok lakzija már régen véget ért, azok visszavonultak megszokott csendes otthonukba s az erdőségek mélyében rejtőzködnek s a dām vadakon kívül már csakis az őzek hódolnak még az erdőségek csendesebb sűrűiben szerelmi kalandjaiknak, melyek befejeztével leütvén agancsaikat, azoknak szorgalmas föl kutatása a napi teendők közé tartozik, mert a már minden pillanatban beállható havazás azokat szemeink elől föltalálhatlanul eltakarhatja.

Beköszöntvén a tél: a fő vad csapatokba verődve keresi föl az erdőségek sűrűiben, völgyeiben, katalanaiban a védőhelyeket s ilyen helyeken huzza meg magát az őz vad is a vágások rejtekeiben, mely helyekről azután nem is mozdulhatnak ki, a míg csak a télutó derültebb napjainak melegebb sugarai nem csalják ki őket kisse fölmelegedni a nyitabb tisztásokon, hová még a tél kezdetén elrugott őzborjuk, valamint a bak nélkül csatangoló meddő őzsuták is már szívesen kiváltanak, ha csak a rendkívüli nagy és állandó hideg ezeket is nem szorítja a csoportba verődésre, a mi nem éppen ritka látvány.

De a mint a napok hosszabbodni kezdenek jóllehet a fő vad még nem hágy föl a társas étellel pedig már a bikák is el-elvetik fejük ékességét, az őz már csak a fiatal vágásokban érzi jól magát s bakja már erősen dörösi új agancsait a vastagabb ágakba és a mint a déli szelek lágy fuvalmai föl olvasztják a föld fagyát, a fő vad is már hűtlen lesz téli szállásához, elhagyja az erdőségek katalanait, szakadékait s törtet fölfele lehetőleg a magasabb helyekre, úgy hogy a kikelet hava őt már fent érje a hegytetőkön, honnan

csakis ennek a hónapnak állandóbb meleg napjai szorítják ismét vissza a borjazó teheneket a csendes völgyek hűvösebb árnyékaiba, a honnan azután az esthajnali szürkületben táp keresés végett ki-kiváltanak a csendes és elhagyott nyugalmas rétekre és az erdei tisztasok zöld pázsitjaira, a míg csak a kasza pengése őket innen urja vissza nem szorítja, de most már apró ivadékaikkal együtt a magasabb fekvésű helyekre, gondosan kerülve mindenfelé a legelésző juhnyájukat s őt az ilyenek csapásait is, ellenben előszeretettel keresvén föl a szarvasmarha csordát és ennek legelőhelyeit, nem egyszer ezzel társaságban kanyarítván hosszúra kinyújtott nyelveikkel a harmattól sulyosodó puha füben.

Az áprilisi fakadó természet messze terjedő illatárja azután szerteséjjel csábítja a szarvas, a dām és az őz vadat, ez mindenfelé mohón kap az új hajtásokon, mi az okszerűtlen takarmányozás mellett azután bizony sokszor a vad romlását s pusztulását erdményezi és illuzóriussá teszi a téli gondozást, mert a zord tél alatt elgyengült egyedek a tápnak átmenet nélkül való hirtelen változtatása következményeit nem bírják elviselni, mit ellensúlyozandó: csak folytassuk a téli takarmányozási étrendet, a míg csak a szarvas is újból fel nem rak. És éppen ebből az indokból az őszi vetésekre is csak nagy óvatossággal bocsátható az egyelőre még érzékeny vad a szeszélyes tavaszi időjárás kezdetén, de a tavaszi zabtáblák már mind bevetendőek, sőt a bekerített őszi zabtáblák április hó második felében már meg is nyithatók és annak végeig ezek legeltethetők is, de a hó végével a kerítések ismét rendbe hozandók s a vad ezentúl már egyelőre nem bocsátható a vetéstáblákra.

Az őzbakra a törvény április elsejével már megengedi a vadászatot s így ennek erősebb egyedei lesből és cserkészve már lőhetők.

A szarvastehen májusban hozta világra borjút

baromfit s nem bérelnék is földeket, már mint én, s ha a fiam nem törné magát a munkával, hát akár éhen is pusztulnánk a te tudományod mellett. Ami nincs. Mert nem sokat tudsz s most is inkább az lehet a bajod, hogy megterhelte a gyomrod. Mondom, mindig mondom, hogy esténként igyál egy kis tejet s ne tömd magad tele hussal. Az a bajod. S ne higgyél magadnak többet, mint amennyit az emberek hisznek neked. Tudod jól, hogy a te tudományodban senki se bizik. Ha valami urféle beteg, hát más orvost hívnak. S ha kimondják, hogy: Pavelka, hát mosolyognak is hozzá. S rosszul is mondtam az előbb, hogy ne papolj. Inkább papolj, csak ne doktorkodjál. A te szimptomáid . . .

Pavelka ur alig jutott szóhoz:

— De kérlek.

— Én kérlek, hogy hagyjál nekem békét. S ha rosszul érzed magad, hívjál orvost. Orvost, tudod? Olyat, aki ért a dolgát.

— Az nekem hazudik, nekem duplán hazudik.,

Én azonban őszinte vagyok magammal szemben. Csak nem leszek olyan ostoba, hogy áltassam magam.

— Olyan nem, csak hogy egyébképpen vagy ostoba. Ha másban nem tudod megtalálni a betegséget, hát félreismered magadban is. És még valami bolondot csinálsz s én nem akarok özvegyasszony lenni, tudod? Ha már így van, ha te vagy az uram, hát maradj is az, amíg az isten adja. Csak ne kuráld magad: ha beteg vagy, menj doktorhoz. Hivass tanárt, ne sajnáld a pénzt. Vagy menj le Pestre . . .

— Értsd meg, hogy nekem nem mondják meg, hogy mi a bajom, lehazudják a betegséget csupa kollégiálitásból.

— Ne mond meg, hogy ki vagy. Vegyülj a többi ember közé valamelyik klinikán. Nincs az orrodra írva, hogy te vagy Pavelka, a tudományos . . . Csakugyan nincs. Sőt inkább valami egyéb van az orrodra írva. Hanem az már mindegy. Hát eredj Pestre s aztán gyere vissza s aztán hagyj nekem békét a szív bajoddal. Érted?

s azt az erdők sűrűiben magánosan becézgeti, a dám-suták azonban ekkor még igen nehezen ugranak és folyton a sűrűket bujják, hol majdan ők is leteendik édes terhüket, az őzsuták ellenben már ide-oda bolyong-nak ugrándo-zó gidáikkal az erdőségek szélein elterülő gyenge vetésekben, hol az üde, harmatos tápban estétől egész reggelig dusálkodhatnak.

Lassankint már a takarmánynak való falombozat is eléri fejlődése és tápértéke legmagasabb fokát, tehát ez — a mint a dám-suták is megküzdtek anyai bajukkal — szorgalmasan gyűjtendő, de egyuttal június végén már a bekerített zabtáblák is újból felujtandók. A táplálkozási veszélyek már megszűntek és most már felujtandók a nyalatók is s kezdetét veheti az új nemzedék felbecslése, mely alapját képezi a folyó évben lelövés alá kerülő állománynak és hogy ezt, valamint a be és ki váltó idegen egyedeket is helyhez köthessük s állandósíthassuk, vadász műfogásként ajánlhatom a beváltás helyeitől a szóózig egyes arra alkalmas fatörzsek és fák kéregrepedései kámfor darabokkal ismételten megtűzdelni, hogy júliusban úgy az agancsár, mint a dām-vad nyársasoknak lesből vagy cserkészve történhető szórványos, — nemkülönben hogy a majdan üzekedő őzbakoknak csalsíp segítségével való rendszeres és általánosan divattá vált lelövéséhez legyen biztos állományunk, bár az agancsár még nagyon kimélendő, mert jóllehet fejdíszét már ez is felrakta ugyan, de annak pompáját még a bog elrejtí a szem elől, melynek lehántása, valamint az alkalmatlankodó rovarok s különösen a bögölyök kinzásaitól való menekülés végett gyakran fölkeresi a magánosan álló kisebb erdőrészeket is, honnan este-tájt ki-kivált a herés földekre, a vetéstáblákra, hol járásaivaf és heverészésével is megkezdi a károsításokat.

(Folytatása következik.)



Pavelka bután bámult az asszonyra s egyszerre csak földerült az arca.

— Az ám. Nem kell neki tudni, hogy ki vagyok. A tanárnak. Csakugyan lemegyek.

Halogatta azonban az utat. Előbb még minden-féle szimptomákat megállapított s csakugyan lesoványodott, kettőbe görnyedt abban a gondban, hogy most már egész bizonyosan megromlott a szívében a gépezet. Egyszer, a mikor szemben, a községháza udvarán gyakorlatot tartottak a tűzoltók, a kapuból hallgatta a szivattyút s mikor az asszony is kijött a házból, titokzatosan sugta neki: — Éppen így szortyog a szívem. Éppen így . . .

Az asszony már nem állhatta ki tovább ezt az állapotot s másnap maga kergette föl a kocsira az urát. Az ülés alatt volt a pakkja, a tárcájába pénzt tett s elkísérte az állomásig s addig vissza se ment a faluba, míg meg nem győződött arról, hogy az emberével továbbment a vonat Budapest felé. — A doktor pedig szerencsésen eljutott ebbe a rengeteg városba,



Hasznos tudnivalók.

A téli takarmányozásról. A kinek sok szénája van, az csak az etetési rendet kell hogy meghatározza és azt pontosan betartva, az állatokat tisztogatva, jól gondozva, eredményesen teletethet, jó karban tart-hatja állatait. Van azonban eset, hogy kevés és rossz minőségű is a takarmány, amikor csak nagy gond-dal és jól előkészített takarmánynyal érhetünk cél-t. A téli takarmányok: a széna, sarju, luczerna, lóhere, bükköny, mohár, egyáltalán, a szénafélék, a tengeri-szár, szalma és polyvafélék, gabonafélék, répa, tök, stb. és az olaj-pogácsák. Ha kevés és rossz a szénánk, hogy az állatok le ne romoljanak, hogy a tehén jól tejeljen, borjút jól nevelje, hogy a növe-dékmarha szépen fejlődjön és hogy az ökör is jó karban legyen, erőt gyűjtsön a tavaszi nehéz munkára, pótolni kell a szénahiányt erőtakarmányokkal, a milyenek pl. a répa, a gabonafélék korpája és az olajpogácsák. A takarmányok helyes teletetésétől igen sok függ és lát-hatjuk akárhányszor, hogy egyik gazdának kevés a takarmánya, nagyobb részben szalmával teletet és állatai mégis szépek, míg a másik gazdánál még az ökrök alatt is széna van és állatai gyengék, piszkosak. A jó beosztás, a jó tisztogatás az első feltétele a téli takarmányozásnak, mert azt is láttam már, hogy az ökrök egész télen szénát és répát ettek és a tavaszi szántás vége fele már csak szalmával éltek, pedig a jó gazda inkább megfordítva tenné, etetne télen szalmát, polyvát és tavaszi szántás alatt szénát, zabot. Gondunk legyen a téli takarmányozás egész ideje alatt, hogy a marhák előtt mindennap legyen só,

beszállásolta magát egy kis szállóban s másnap csak úgy, ahogy volt, a kötésformára csomózott nyakkendő-vel a nyakán, ócska, dióbarna, lenyuzott zsebű kabát-jában, a kezében szorongatva a sipkáját, szép csendesen várt a sorára egy rémségesen goromba tanárnak a klinikáján. A többi szegény ember között, sunyi mosolygás alá rejtve a mélységes tudományt. Valami vidéki szatócsnak látszott, vagy regálebérlőnek, de igen-igen gyámoltalan embernek, akire száналommal néztek a betegek. Csak azt nem értették meg, hogy mit vigyorog. Pavelka ur mulatott azon, hogy micsoda tévedésben tartja ő itt a népeket. Mi lenne, ha hirtelen kiegyesednék, fölágaskodnék kissé, hogy elnézzen az emberek feje fölött, s azt mondani, hogy: Pavelka vagyok . . .

Azonban egy fiatalember megfogta a karját s huzta maga után.

— No, jöjjön, öregem.

Valami orvosnövendék volt és a következő perc-ben Pavelka doktor ur már benn volt a másik szobá-

mit azok tetszésük szerint nyalhatnak. S hogy ne szomjazzanak, mindennap 2-szer meg kell itatni az állatot télen is.



KÜLÖNFÉLÉK.

A féllábu házaspár. Az amerikai lapokban néhány hónappal ezelőtt hirdetés jelent meg, amelyben egy fiatalember, aki körülbelül egy évvel ezelőtt elvesztette jobb lábát, menyasszonyt keres, de csak olyanoknak fogadja el a ajánlkozását, akiknek szintén hiányzik a jobb lábuk. Egy newyorki lap munkatársa felkereste a féllábu embert s megkérdezte, hogy mi indította a különös hirdetés közzétételére, s hogy volt-e a hirdetésnek eredménye. A féllábu fiatalember, aki igen jómódu családból származik és biztos keresete van, kijelentette, hogy nagyon érzékeny természetű ember s nem akarta, hogy felesége sajnálja testi hibájáért. Érzet minden ajánlatot elutasított, amelyet teljesen ép leányoktól kapott, bár sokan kijelentették ezek közül, hogy nem törődnek nyomorék voltával és élete végeig szeretettel ápolják. Kapott sok ajánlatot olyan nőktől is akiknek más testi hibájuk volt. Az egyiknek amputálták a kezét, a másik fél-szemű volt, sőt akadt olyan is akinek hiányzott az orra. Ezeket az ajánlatokat is visszautasította. Négy ajánlkozó volt csak, akinek szintén a jobb lába hiányzott. Kettő bevallotta, hogy már öregebb negyvenévesnél, és így csak két számbavehető pályázó maradt. Ezek közül egyről kiderült, hogy szerezsen, s így csak egy maradt meg, aki fiatal, csinos és egészséges volt, csak éppen a jobb lába hiányzott. Ezt az utolsót feleségül is vette és bemutatta az újságíróknak is azzal, hogy házassága eddig boldog. Mind a kettőjüknek hiányzik a jobb lába s nem vethetnek egymásnak semmit a szemére.

Mesterséges tél. A saint lousi világkiállítás látogatói számára érdekes meglepetést készítenek elő. Forró nyári napon módjukban lesz a tél összes gyönyörűségeit élvezni. Akit eltikkasztanak a nap izzó sugarai, az egyszerűen a kiállítás északi pavillonjába megy, ahol fölfrissülhet a hó és jég légkörében. Ki-

sérleteket is végignézhethet a vendég a pavillonban. Be fogják ott például mutatni, hogyan lehet egy jégtömbön, a nélkül, hogy az olvadásnak indulna, vizet forralni. A higanyt pedig oly keményre fagyasztják hogy szöveget lehet vele beverni. A legérdekesebb azonban a mesterséges hóvihar. Az egész kiállításnak ezt a szenzációját a levegő cseppfolyósításával fogják nyelbeütni. Ha az északi pavillon tervezett produkciói bevalnának, úgy az északi és déli sark kutatói, mielőtt expedíciójukat megkezdhenék, bizonyára megnézik a saint-louisi kiállítást előtanulmány szempontjából, hogy hozzászokjanak a hideg régióhoz. A pavillonban ugyanis, amely a kiállítás területének a legelőnyösebb fekvésű részén lesz, a sarkvidék összes klimatikus sajátosságait egybefoglalják. Az északi fény teljes pompájába fog ott ragyogni, jegesmedvék fognak a havon botorkálni, természetesen kellő őrizet alatt és eszkimók fogják a publikumnak szemléltetővé tenni életmódjukat szokásaikat. Mindent összehord a rendezőség a pavillonban, ami az illúzió teljességéhez hozzátartozik. A program szerint minden félórán hóvihar lesz. Erre a célra külön személyzetet tartanak, amely a lehűtött atmoszférába kellő mennyiségű cseppfolyós levegőt bocsát. Abban a pillanatban, mikor a cseppfolyósított levegő összetalálkozik a pavillon hideg légkörével, hó keletkezik. A havat aztán, hogy a téli kép annál mozgalmasabb legyen, mesterségesen előidézett orkán fogja a hómezőkön vágigsöpörni.

A kórei császár őse. Kóreáról nagyon sok szó esik mostanság. Ma már mindenki tudja azt is, hogy a hajnali csönd országában a Ni-dinasztia uralkodik immáron vagy hétszáz esztendő óta. E dicsőséges dinasztia keletkezéséről, első ősről a következő legenda járja Kóreában. Valamikor réges-régen történt, hogy a Jalu folyón túl fekvő ország (a Jalu folyó északi Kína és Kórea határa) királyának egy rabszolganője a folyó partján sétált. Egyszerre sűrű felhő ereszkedett le eléje és mikor a felhő megint fölszállt egy emberfej nagyságu tojás maradt a földön és a tojásból — egy kis gyermek kelt ki. A rabszolganő a gyermeket elvitte urához, a királyhoz és elmondván a csodát, odaadta neki. A király azonban, a ki rossz természetű ember lehetett, nem hitte el a történetet, dühbe gurult, a rabszolganőt bezáratta, a gyermeket pedig a disz-

ban. Csupaszra beretvált arcu egy szál ember volt a tanár s körülötte nagy csomó fatalember. Talán harminc is. Erre nem volt elkészülve, zavarba jött s a tanárnak másodszor is rá kellett szólani: üljön le!

— Hát mi a baj? Hogy hívják?

— A szívem . . . Kriszt Gábor.

— Ugy? A szive? Mivel foglalkozik?

— Egygyel-mással. Gazdálkodó vagyok meg van egy kis üzletem is.

— Mit röhög?

— Pavelka ur tudniillik megint titokzatosan mosolygott, hirtelen abbahagyta azonban.

— Semmi, kérem.

A tanár rászoritotta a fülét a mellére, kopogtatta a hátát, újra hallgatózott s bosszankodva mérte végig néhányszor az őrszegubbaszkodott emberkét.

— A szive? Hogy magának szívbaja van? Ki mondta?

— A házi orvosom.

— Ugy? — Ki az a számár?

A beteg fölkapta a fejét.

— Hát nincs?

— Semmi baja sincs. A szívének legalább is semmi. Ki az az ökör, aki így elbolondította?

Pavelka ur felállott. A tanár újra kérdezte.

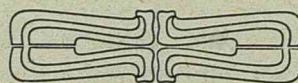
— Ki az orvosa? Hova való ember maga?

Pavelka urnak boldogság ömlött el az arcán és azt se titkolta, hogy meg van sértve, egy kicsit huzódózott a felelettől, de aztán csak kinyögte:

— Gabaróci ember vagyok. Pavelka Áron az orvosom. Nagytudományu ember az, kérem, megbotlik az ezerpengős paripa is . . . Hát ő is botolhat . . .

A tanár vállat vont, egy fiatalember azonban mintha hallott volna már valamit arról a bizonyos Pavelkáról, felvilágosítással szolgált a tanárnak.

— Az, kérem, országos számár. Hire van azon a vidéken.



nóknak dobatta, hogy falják föl. A disznók azonban, a kik a csodát jobban tudták méltányolni, nemcsak, hogy föl nem falták a kisdedet, hanem még táplálták is, olyan gyöngédséggel bánva vele, a milyenre egy disznó csak képes. Ezt látván a király is, észbe kapott, nem bántotta többé a gyermeket: fölnevelte és fiának tekintette. Az ifju azonban oly délceg volt és oly nemes, hogy a nép jobban kedvelte őt, mint a fejedelmet. A királyban erre föltámadt a féltékenység és meg akarta öletni az ifjút. Az ifju menekült egyenesen a folyó felé. Ott egy nyilat hajított a vízbe, a mire a halak milliói usztak elő és oly sűrű tömegben lepték el a folyó medrét, hogy a legény, mint egy hidon, átmehetett rajtuk a tulsó partra. a hol a koreaiak, mint afféle értelmes nép, haladéktalanul megválasztották királynak és Kelet Világosságának tisztelték.

A köszén. Az ember nem is gondolná, hogy a durva, fekete köszénből mi mindent lehet gyártani. Egy német kemikus kimutatta, hogy köszénből olyan termékeket lehet kapni, a melyeket eddig csak virágból és gyümölcsből készítettek. A legfinomabb illatokat és zamatokat szolgáltatja a köszén. A szénkátrányból ananász, sárgadinnye, földieper, alma, málna, körte őszibarack zamátját tudják kivonni és alkalmazzák a cukrászatban és a szeszgyártásban, különösen likőr készítésénél. A köszénből továbbá a legpompásabb illatokat állíthatják elő; orgonavirág, vadrózsa, heliotrop, gyöngyvirág illata kerül ki, sőt még mesterséges pézsmát is lehet belőle készíteni. Kissé bonyodalmas az eljárás, melylyel a köszén ily csodálatos módon átalakul, de való, hogy minden kiválasztott anyag kellemes és jóízű.

Halászó menyét. Érdekes megfigyelést tett egy alsó-ausztriai vadász, a kinek birtokán egy kisebb kiterjedésű tó van, mely tele van kárászokkal. Ugyanis a tónak lágy és vízmosta partszélén már huzamosabb időn át észlelt ismeretlen csapákat. Eleinte azt hitte, hogy vízi-palkány jár-kelel ott, végre aztán bebizonyosodott, hogy csak egy menyétnek nyomai. Kíváncsi lévén, hogy tulajdonképpen mit kereshet a menyét a tó partján, egy reggel, egy bokor mögé meghúzódva, lesbe állt. Nemsokára megjelent egy kis menyét s belement a sekélyebb vízbe, a honnan azonban csakhamar visszatért. Rövid idő múlva azonban újból nekivágott a víznek s körülbelül egy három centiméter hosszú kis hallal tért vissza s azt a parton elfogyasztva, odább állott. A vadász másnap is rálesett s a menyétet abban a pillanatban látta agyon, mikor egy 4 cm. hosszú halacskával éppen tovább akart állani. V. L.

Hogyan vadásznak Oroszországban a nyírfajdra? Tudvalevőleg a kemény tél beállta előtt Oroszország belsejéből töméntelen sok siket-, nyír- és hófajdot és császármadarat szállítanak fagyasztott állapotban Nyugat-Európába. Érdekes, hogy mikép ejti el az orosz ősszel, ezt a töméntelen vadat, mely bizony nem uri-sport, hanem tisztán és kizárólag üzlet, a melyet persze csakis az orosz parasztok kultiválnak. Tekintetbe véve a jó árt, a hogy egy ilyen szárnyas (darabonként 60—80 kopek) elkel, elképzelhető, hogy a parasztpuskás október hó végétől kezdve a nagy hó és kemény tél beálltaig nap-nap mellett kint ül az erdőben, hogy halomra lője zsákmányát s azután társával, a ki a hajtó szerepét játsza, megosztja. A vadászat, főleg a nyírfajdra, következőkép történik. A parasztpuskás ugyanis oly helyeken, a hol sok a nyírfajd, egy erre a célra alkalmas fán jól elrejtett ernyőben ül, a fa tetejében pedig, az ágakon, fekete posztó-

ból és tollakból készült, a nyírfajdkakashoz hasonló madár-bákukat erősít meg. A hajtó aztán járva-keelve minden oldalon felzavarja a fajdokat, melyek előszere-ttel s csapatosan szállnak fel a madárbábukkal meg-rakott fára, melyeken társaikat vélik. Az ernyőben ülő orosz parasztpuskás aztán sörétes fegyverével oda gyújt, a hol a legtöbb fajd van s így sokszor meg-esik, hogy egy lövésre 10—12 db hull holtan alá. Egy kis idő múltán a hajtó újból zavarja őket, s a fel-zavart csapatok újból oda szállnak, a hol a nyírfajd-bábuk vannak. Ily módon, némelykor szinte hihetetlen nagy zsákmányra tesz szert egy-egy parasztpuskás.

(V. L.)



H I R E K.

Erdészeti altisztek mulatsága. A következő meghívót vettük: Meghívó. A sóvári m. kir. erdő-hivatal kerületében alkalmazott erdészeti altisztek egy-része 1904. évi február hó 14.-ikén Sóváron a Kriszt-man féle vendéglőben a „Sóvári m. kir. erdőhivatali kerület altiszti személyzetét segélyező egyesület” javára Táncmulatságot rendez, melyre az alulírott rendező-ség tisztelettel meghívja. A mulatság kezdete: este 8 óra. Belépti-díj: személyenkint 2 korona. családjegy 3 korona. Felülfizetéseket a jótékony célra köszönettel fogad a táncmulatság rendezősege.

Bálint gazda pénze. Nagy Bálint lajosmizsei gazdaembernek pénze is volt még szép felesége is azonban egyiken sem volt áldás. Az asszony ugyanis egy kissé kikapós volt s Bálint gazda portájáról meg-szöktette egy csinos bakagyerek. Ez még magában véve nem lett volna nagy baj, de az asszony még ráadásul megszöktette Bálint uram pénzét. Ezt a nagy tragédiát maga jelentette be nagy bubánatában Bálint gazda a főkapitányságnak a következő táviratban:

Egy 32-es baka pénzemet és feleségemet, Kiss Erzsébetet megszöktette. Kérem pénzemet és feleségemet hazatoloncolni. Nagy Bálint.

A főkapitányságon eleinte jót nevettek Bálint gazda táviratán, de mégis komolyan fogják fel a dolgot s most azon tanakodnak, hogy mit venne szive-sebben Nagy Bálint uram, hogyha az asszony kerülne meg pénz nélkül, vagy a pénz asszony nélkül; mert erre a két esetre Bálint gazda nem adott táviratában utasítást a főkapitányságnak.

Emberhalál tréfából. Régi rossz tréfa az, hogy a jó pajtások kirántják az ember alól a széket, hogy aztán kinevethessék őt. Ez a tréfa, mint Nagy-Beeskerekéről írják, halálát okozta egy embernek. Jezvin községben ünnepi lakoma volt a nagyvendéglőben. Nikies Simon birtokos fölállt s tósztot mondott. A mint azután le akart ülni, Raduleszku György nevű barátja, kirántotta alóla a széket és Nikies a földre bukott. A szerencsétlen embernek eltörött a nyak-szirtje s rögtön meghalt. Raduleszku maga jelentke-zett a csendőrségen.

Árvíz Máramarosmegyében. Máramarosme-gyéből vizáradás hire érkezik. A huszti főszolgabíró jelentése szerint a Lipese községbe vivő hidat vala-mint a rosztoka-nagyági hidat is a jégzajlás és a vizár mindenestől elsodorta. A dolhai járásban a szuha-barankai utat szintén elmosta az árvíz, úgy hogy a közlekedés szünetel. Máramaros-Sziget mellett a Tisza és Iza veszedelmesen árad; az Izánál Bakó István

főmérnök a kirendelt katonasággal végzi a partvédelmet. Eddig sikerült a töltés megerősítésével a Banzaló városrészt, a hol háromezer ember lakik, az elöntéstől megmenteni. Az eső folyton esik. A Tisza és az Iza mellett elterülő községeket nagy veszedelem fenyegeti. A veszedelmet növeli az is, hogy a nagy hidegben a folyók befagytak és a havasokon megindult hóolvadás a jég fölé hozza a vizet, valamint az is, hogy a jégtáblák nem bírnak mindenütt egyenlően megbomlani és ez által a víz könnyen átesap a partokon. Más esztendőben március végén szokott a vízáradás mutatkozni, de a néhány hét óta váratlanul beállott enyhe idő siettetette és egyszersmind fokozta a bajt. Tartani lehet tőle, hogy a Tarac, Talabor, Visó és Mára vize és a patakok szintén kiáradnak. A Sopurka vize Gyertyánligetnél óráról-órára árad. Az óvóintézkedéseket a hatóság mindenütt megtette a baj elhárítására, a kirendelt katonaság az egész megyében, de különösen Máramaros-Szigeten nagy szolgálatakat tesz.

Halál tánc közben. Liptó-Ujvárról írják: A kincstári erdészeti altisztek párnapelőtti táncmulatságot rendeztek, a melyen szomorú esemény történt. Bárdos Konrád erdész-altiszt egy szép asszonnyal táncolt a teremben, a mikor hirtelen elszédült és összeesett. Többen siettek segítségére, így édes anyja is, a szerencsétlen ember azonban néhány perc múlva meghalt. Régi szivbaja ölte meg. Halálát özvegye és öt kis-korú gyermeke gyászolja.

Rablógyilkosság a budai hegyekben. A váci fegyház igazgatósága egy rabnak borzalmas vallomásáról értesítette abudapesti főkapitányságot. E szerint a fegyházban elzárt Herzog Károly Kálmán minap kihallgatásra jelentkezett a főügyelőnel s megvallotta, hogy azon a bűnén kívül, a mely miatt a fegyházba csukták, eddig föl nem derített rablógyilkosság is terheli a lelkét. Barátját, Lichtenstein Vilmost ölte meg és rabolta ki a Hármashegyen, a kit azzal az ámtással csalt ki a hegy rejlett erdejébe, hogy nemrég vagyont érő ékszert ázott ott el s el akar érte menni. Bunkoval ütötte agyon Lichtensteint, a holttestét azután petróleummal leöntötte, meggyújtotta s a megmaradt testrészeket elásta. A halott pénzét és ruháját megtartotta magának. Herzog azt állítja, hogy noha két évvel ezelőtt követte el a gonosztettet, ma is pontosan meg tudja jelölni a helyet, a hová a holttestet ásta. A rendőrség megindította a nyomozást.

Szerencsétlenség az állatkertben. A pilseni állatkertben szörnyű szerencsétlenség érte Nejedle Antal huszonháromeves állatszeliiditőt. Az oroszlaneketrec előtti térségen foglalatzkodott Nejedle, mikor egyszerre csak ráugrott az oroszlán, karon ragadta és rettentő módon szétdarabolta. A szerencsétlen segélykiáltásaira odasietett az egész személyzet és kiszabadították az oroszlán karmai közül Nejedlét, aki most élet és halál között lebeg.

Életunt testvérek. Nagyváradról jelentik, hogy Dombi Lászlónak, egy nagyváradai mulatóhely tulajdonosának tizenhét éves leánya megmérgezte magát, de az orvosi segítség megmentette az életét. Fél órával később Dombinak tizenöt esztendő Sándor nevű fia atyjának háza előtt az utcán agyonlőtte magát. A testvér-pár életuntságának oka ismeretlen.

Öngyilkos leányok. Kolozsvári tudósítónk jelenti, hogy ott két leány lett öngyilkossá. Az egyik Farkas Anna, Bornemisza Elemér báró nevelőnője, a ki szerelmi bánatában mellbe lőtte magát. A másik

Sábert Róza, a kerületi betegsegítőpénztár tisztviselőnője, a ki a gőzfürdőben föl vágta az ereit és mérget ivott. Azt hiszik, hogy anyagi zavar kergette a halálba.

Rablógyilkosság az adorjáni csárdában. Szegedről táviratozzák: Az Ó-Kanizsa mellett levő adorjáni csárdában három ismeretlen vándorlólegény meggyilkolta a múlt éjjel Pilisi és Barsai sertéskereskedőket és kirabolták őket. A gonosztevők a szegedi határ felé távoztak. Most üldözik őket.

Kilenc menyasszony vőlegénye. Nyireő László apróhirdetést tett közzé Ritkaság 23123 címmel, a melyben gazdag házasulandó fiatalembernek mutatja be magát s kijelenti, hogy postamesternők ajánlatai elsőbbségben részesülnek. A hirdetésre tömérdek levelet kapott, különösen vidéki postamesternőktől. A rendőrség a házkutatás alkalmával ötven darab ilyen levelet foglalt le a csalónál. Az ajánlatok vétele után a csaló leutazott a vidéki postamesternőkhöz s mindenütt formálisan jegyet váltott s egyszerre igen sokféle szerepelt, mint vőlegény. A rendőrség megállapította, hogy egy időben kilenc postamesternőnek volt a vőlegénye. A vőlegénység címén bejáratos lett a postahivatalokba s mindenütt talált alkalmat hamis postautalvány gyártására, a melyet rendszeresen lebélyegzett és olvashatatlan aláírással látott el. Az így föl-szerelt utalványt azután a maga nevére címezve be-csempészte a postaszákba. Mivel pedig a postahiva-taloktól továbbított utalványokat csak három hónap múlva vizsgálják felül, nem is jöhettek rá előbb a csalásra. A répcelaki postamesternő mellől kétezer-négyszáz koronát utalványozott magának a csaló. A tömérdek csalás után visszajött Budapestre, de nem érezte magát biztonságban s a múlt év decemberét Amerikában töltötte. Január elején tért vissza Buda-pestre s itt újra csalásból élt. Nagybátyja nevében, a ki egyik vidéki város esperese levelet irt egy plébá-nosnak s pénzt kért tőle. A plébános tudakozódott a pénzt kérő levél hitelességéről és ez a levél juttatta a rendőrség kezébe a furfangos csalót.



Szerkesztői üzenetek.

V. A. urnak. Hosszufalu. A lap támogatására beküldött 4 koronát köszönettel vettük. A levélben írottakra nézve megtalálja a választ lapunk mai számában. R. G. urnak, Molnos. A beküldött borítéknak legközelebb hasznát vesszük. **Ismeretlen** kérből egy számos panaszt tartalmazó hosszú közleményt kaptunk. Kérjük a beküldőt, hogy magát megnevezni szíveskedjék, mert csak így bocsákozhatunk bele a dolog tárgyalásába.

A kiadóhivatal postája.

Piller Mihály urnak. Kisdád. Előfizetése megjutításánál becses nevét átvezettük az új nyilvántartásba, a régiből pedig feledékenységéből nem töröltük; ezért járt a lap egy ideig két példányban. **Viztl József** urnak. Kisdád. 4 korona beérkezett. **Vojnarovszky János** urnak, Mocsár. Szeptember végeig van előfizetve. **Pásk László** urnak. Józsikatelep. A 4 koronát készséggel nyugtázzuk. **Kassa Mátyás** urnak. Herencsvölgy. A 4 koronát vettük s ezzel június végeig fizetett elő. **Székely Ferencz** urnak, Vámos-Gálfalva. A 6-ik számot utólag megküldtük. Lakásváltoztatását nem tudatta. **Kurcsa János** urnak. Koltha. Április végeig. Lapunk minden pályázót közzé tesz, mely tudomására jut. **Spangl Imre** urnak. Szergény. A 4 koronát köszönettel vettük. **Varga Ferencz** urnak, Lankóc. Március végeig. Az Évkönyvre kapott néhány előfizetés átszámlálására nézve legközelebb teszünk intézkedést.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor. — fil.
Fél évre	4 kor. — fil.
Negyed évre	2 kor. — fil.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily másbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendőek.

Megjelenik minden vasárnap.

Felölös szerkesztő és tulajdonos lapkiadó
Podhradzky Emil.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fil. Ajánlközásoknál eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fil. Nagyobb s többszöres hirdetményeknél métsékeltségek egyezség szerint.

VIII. évfolyam.

Szászsebes, 1904. Február 14.

20. szám.

TARTALOM:

1. Vezércikk: Erdőpásztor, erdőkerülő és erdőszolga.
2. A szarvas-, dām- és őzvad és ezek okszerű kezelése.
3. Tárcza: Pavelka, a tudományos.
4. Hasznos tudnivalók.
5. Különfélek.
6. Hírek.
7. Szerkesztői üzenetek.
8. A kiadóhivatal postája.
9. A b oritéken: Hirdetések és pályázatok.

Első rangu egyenruházati intézet



Blum és Társa

Szerb kir. udv. szállítók. Ő es. és kir. Fensége József Főherczeg udv. szállítói
A nagyméltóságú Földmívelésügyi m. kir. Ministerium hivatalosan megbízott
erdészeti egyenruha szállítói
Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.



BUDAPEST IV. Belváros. Sütő utca 2. szám, a Szervitatér sarkán.

Saját műhelyeink a házban: Sütő utca 2, Szervita tér 8, Hajó utca 3.

III. A XVszámú, kimerítő tartalmu árjegyzékünk közrebocsájtása alkalmából ajánljuk legkészségesebb szolgálatainkat, minden néven nevezendő, — mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu

ERDÉSZETI és ERDŐ ALTISZTI EGYENRUHÁK

nemkülönben felszerelési czikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

s eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt — a betekintheő számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb megelégedésére hoztuk kivitelbe.



POLGÁRI RUHÁK



a legujabb franczia es angol divat szerint, szinte jutányos árban készítettnek. — Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerezünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk,

Óvjuk igen tisztelt megrendelőinket oly czégektől, kik olcsó reklám árak által régi vevőinket megtevesztteni óhajtnák, miután jutányosabb árt csak is az anyag és kiszolgálás rovására nyujthatnának.

Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ivet. Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

Szerb királyi udvari szállítók.

Ő esászári és királyi Fensége József főherczeg udvari szállítói. A nagyméltóságú Földmívelésügyi Ministerium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha-szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.



Jutányos árak.



Figyelmes és pontos kiszolgálás.

Legelőnyösebb beszerzési-forrás.

Allást keres

23 éves, nős erdőőr, ki ebben a minőségben már több év óta van alkalmazásban. Katonaviset, erő testalkatu: jó bizonyítványokkal rendelkezik. Az állást április 1-én vagy előbb is elfoglalhatja. Jelesen ért a mezőgazdasághoz és az erdészethez. Címe a lap kiadói hivatalában meg tudható. 2—3

Pályázat.

A csanádi káptalan ságh-parácsi uradalmában egy erdőőri állás jött üresedésbe. Ezen állás következő javadalmazással van egybekötve: 600 korona készpénzfizetés, 16 hektoliter buza, 2 hold tengeriföld, 290 négyzetöl veteményföld, 1 tehéntartás, mint az a többi cselédeknel szokásban van, 2 koca és 10 malac nyári legeltetése, 1 szoba és konyhából álló szabad lakás, tüzelésre galyfa szükség szerint.

Sajátkezüleg írt pályázatok Gröftner Viktor uradalmi tisztartó címére Temes-Ságh-ra küldendők be. Megkiváncsítik, hogy pályázó valamely magyarországi erdőőri szakiskolát jó sikerrel végzett és hogy rom. kath. egyén legyen, továbbá szakértelme mellett ki kell mutatnia, hogy egy oly uradalomban szolgált, hol alkalma volt a vadtenyésztés körül a kellő jártasságot elsajátítani és hogy ért a kártékony vadak pusztításához, tehát megkiváncsítik, hogy jó lövő is legyen, ezért kikötteik egy évi próbaidő. Pályázatok beküldési határideje 1904. márczius hó 25.

Temes-Ságh 1904 január 18.

Gröftner Viktor
urad. tisztartó.

Allást keres

34 éves nős erdőőr, ki az erdőőri teendőkben teljesen jártas; ezen kívül kitűnően ért a fácán neveléshez, dúvadak pusztításához és hálók kötéséhez. Címe a lap szerkesztőségénél tudható meg. 2—3

Allást keres

27 éves, nős erdőőr, ki az erdőőri szakvizsgát múlt év őszén tette le. Ért a fogoly, fácán nyúl és fűrj tenyésztéséhez és fogásához. Címe meg tudható lapunk szerkesztőségénél.

Allást keres

25 éves nőtlen erdőőr, ki az erdőőri szakvizsgát a múlt 1903 év őszén tette le. Címe meg tudható lapunk szerkesztőségénél. 4—10

Az okszerű szőlőtrágyázás.

Írta

VIHAR GYÖZŐ.

Nélkülözhetlen kézikönyv minden szőlőgazdának, tele hasznos útmutatásokkal. — Ára 2 Korona

Kiadta: Schönwald Tivadar könyvkereskedő
Komáromban. 4—10

ÉLŐ VAD!

Élő foglyokat, fécánokat, nyulakat, őzeket, szarvasokat, vad tengeri nyulakat, baglyokat és minden más állatot magas áron vásárol az „Előállat-kiviteli vállalat és állat nagykereskedő”: **O. Frank, Wien V., Zentagasse 48 sz.** Továbbá szállítok mindennemű élő vadat és más első minőségű állatot. Minden vadásznak és vadászat kedvelőnek nélkülözhetlen tanácsadóval ellátott képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. Csoportos nyulfogáshoz saját hálómát és foglyok s fécánok szállításához saját csomagolási eszközeimet bérmentve küldöm meg.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapítva 1847.

Brausweller János
Szegeden. Cs. és kir. kizárólagosan
szab. chronometer- és műórák, főtárlója
a remontoir ingaóráknak
stb. stb.

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.



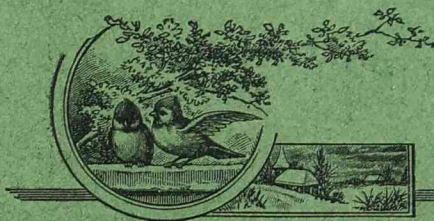
Magyar magpergető gyár

Faragó Béla

cs. és kir. udvari szállító.

Zala-Egerszegen.

Tisztelettel kéri a magyar erdész közönséget, hogy erdei vetőmag szükségletének beszerzése alkalmával hézagpótló hazai iparvállalatát az eddig is kitüntető módon megnyilatkozott b. pártolásában megtartani méltóztassék.



Erdei fenyőmagot a legmagasabb csiraképesség és szavatosság mellett ajánl.

Vörös-fenyő-magot magas tisztaság és kitűnő csiraképesség **szavatolása** mellett árusít.

Jegenye-fenyő-magja gondos, szakszerű átteleltetésben részesült.

Fekete fenyőmagot kitűnő minőségben szállít.

Luczfenyő magja elsőrangú termési helyről származik és a **legértékesebb**, a mi egyáltalán forgalomba jön.

Juhar magjai kizárólag **idei termésűek** és tavalyiakkal nem kevertek

Exotikus famagvakat megbízható minőségben szállít.

Köris magra szóló szíves **előjegyzéseket** **mielőbb** kér, mert az idén kevés termett.

Kocsánytalan tölgymakkot nagyobb mennyiségben és **jó csiraképes** minőségben szolgálhat.

Nagy **Éger**, **Gyertyán**, **Akác** **Gleditschia** és **Hársfa** magkészletekkel rendelkezik, a melyeknek **csiraképessége** elsőrangú.

A kontinens régi jó hírnevű vállalata.

Mindennemű bel- és külföldi

ERDEI VETŐ MAGOT,

gyümölcs és lombfa magvakat
szállít

elismert kitűnő minőségben,
a lehető legolcsóbb napi árak mellett

Stainer Gyula

csász. és kir. udvari szállító

első körmendi

magyar magpergető gyára
és erdészeti magkereskedése

Körmenden

A magvak jósága valamint a kiszolgálás pontossága felől próbarendelés által bárki meggyőződhetik.

A tavaszi vetéshez szükséges magvakat kérem lehetőleg mielőbb megrendelni.

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!

Több ezer elismerő nyilatkozat. Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.

Párisi világkiállítás 1900. Grand Prix. — Számos díszoklevél, állami és egyesületi érem.

Pozsony 1902. arany érem. — Lemberg 1894. nagy arany érem.